

001	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996	1006
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Ravinteita ei ole varaa hukata

Maatalouden ympäristökuormitus on jo pitkään ollut esillä julkisessa keskustelussa. Huolimatta siitä, että maataloudessa on tehty paljon töitä päästöjen vähentämiseksi, maatalouden syyllistäminen ei ole vähentynyt.

Suomalaista maataloutta on moitittu muun muassa siitä, ettei vesien suojelussa ole saatu mitään aikaan EU:n ympäristötuesta huolimatta. Esimerkiksi ympäristöministeriön viime viikolla julistaman listan mukaan lähes kaikki maataloudelle maksettavat tuet ovat ympäristölle haitallista.

Helsingin yliopiston ympäristöekonomian professori Markku Ollikainen sanoi huhtikuussa Maatalous ja ympäristö -seminaarissa, että viljelijöitä syyllistetään perusteetta. Ollikaisen mielestä maataloudelle asetetut 30 prosentin vähennysvaatimukset typen ja fosforin päästöille ovat ylimoitoitteuttja.

Ympäristötuen ehtoja ollaan kuitenkin kiristämässä. Valmisteilla olevan ympäristötuen lannoiterajojen pelätään asettuvan niin tiukoiksi, että laadukkaan viljan tuottaminen tulee mahdottomaksi.

Arvostelusta huolimatta maatiloilla on tehty paljon tuloksellista työtä ympäristönsuojelun puolesta. Ympäristötukeen on sitoutunut viljelijöistä 90 prosenttia ja tuki kattaa 93 prosenttia käytössä olevasta viljelysmaasta. Lannoitteiden käyttö on vähentynyt, suoja-kaistojen pinta-alat ovat kasvaneet ja talv aikainen kasvipeitteisyys on lisääntynyt.

Viljelijät ovat aktiivisesti mukaan myös Itämeren suojelussa. MTK osallistuu seitsemän Itämeren rantavaltion viljelijä- ja neuvontajärjestöjen Baltic Deal -hankkeeseen.

Maatalouden ympäristötuen seurantarhymän jo kolme vuotta sitten julkistamien tulosten mukaan maatalouden fosforiylijäämät on vähentynyt kymmenessä vuodessa 64 prosenttia ja typen ylijäämää 36 prosenttia. Suomen Ympäristökeskuksen (Syke) maaliskuussa julkistaman tutkimuksen mukaan maatalouden osuus fosforipäästöistä on huomattavasti pienempi kuin aiemmin on arvioitu.

Vaikka maatalous on onnistunut vähentämään ympäristökuormitustaan, löytyy edelleen parannettavaa. Keski- ja lounais-Suomen Tulevaisuuden liitteenä ilmestyneen Maa-seudun Tiede -lehden teeman on kotieläinten lannan käytön tehostaminen.

Lähirokabuumi pitää

Talouden taantuman odotetaan vaikuttavan myös kuluttajien ruokaostoksiin.

On havaittu, että tulojen väheneminen ja epävarmuus saavat kuluttajat vaihtamaan hinnakkaampia brändi-tuotteita halvempiin, kuten kauppojen omiin tuotemerkkeihin.

Näin luonnollisesti osittain tapahtuukin. Samalla on kasvanut pelko siitä, kuinka lupaavalle lähiruokabuumille taantumassa käy. Suoramyyntiin ja pienjalostukseen investoineille yrittäjille tämä voi olla kohtalon kysymys.

Toistaiseksi lähiruoka näyttää kestävän taantuman. ”Buumi jatkuu, eikä taantuma ole sitä hidastanut”, Turun Osuuskaupan osto- ja valikoimapäällikkö Jukka Lauren arvioi (MT 5.6.).

Raisiossa sijaitsevan Myllyn Prisman lähiruokatorin avajaiset olivat viikko sitten yleisömenestys. Turun Osuuskaupan alueella

Karjanlannan ravinteet kannattaa hyödyntää entistä tarkemmin.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen tutkijoiden mukaan kotieläinten lanta riittäisi lähes kaikkien Suomen peltojen fosforilannoitukseen, jos sitä kyetäisiin levittämään kullekin pellolle juuri oikea määrä.

Fosfori on strateginen kasviravinne, koska sitä on maailmassa hyvin rajallinen määrä. Tutkijat muistuttavatkin, että fosforivarojen ehtyminen johtaa väistämättä mineraalifosforin hintojen nousuun.

Vanhan sanonta, että lanta on maamiehen kultaa, pitää edelleen paikkansa. Oikein käsiteltynä ja oikeassa paikassa lanta on rahan-arvoista tavaraa. NykYTEknologian avulla lannasta on mahdollista saada ravinteiden lisäksi myös biokaasua.

Suurilla kotieläintiloilla lanta on myös ongelma, koska sen levitysmäärä ja -aika ovat tarkasti rajattuja. Lannan levitysalan tarve saattaa tulevaisuudessa kasvaa entisestään, jos lannan kokonaisfosforin laskentatapaa muutetaan.

Karjanlannan ravinteiden hyödyntäminen nykyistäkin tarkemmin on ympäristön lisäksi myös taloudellinen kysymys. Tilojen välisellä yhteistyöllä voidaan tehostaa myös lannan ravinteiden käyttöä.

Fosforivarojen ehtyminen johtaa väistämättä hintojen nousuun.

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Tuemme tulevaisuuden maidontuottajia

Kotimaisen maidontuotannon tulevaisuuden turvaamiseksi tehdään lähiviikkoina ja -kuukausina monta ratkaisua. Nyt on aika luoda eri tukielementeistä kokonaisuus, joka tukee aktiivisten maidontuottajien pärjäämistä.

Maidontuotanto on kilpailukyinen ja liikevaih dolla mitaten suurin maatalouden tuotantosuunta. Maitotilojen määrä on laskenut vuosi vuodelta, mutta rakennekehitys ja keskituotoksen kasvu ovat säilyttäneet kokonaistuotannon vakanaa. Reilut yhdeksän tuhatta tilaa tuotti viime vuonna lähes 2,2 miljardia maitolitraa.

Maitoalan vahvuus ovat myös pitkälle jalostetut, laadukkaat lisäarvotuotteet. Suomalaisilla maitotuotteilla on hyvä kysyntä maailmalla.

EU:n tuotantotuet hyödynnettävä

EU:n tukijärjestelmien kulmakivet on saatava paikoilleen kuluvan vuoden aikana, vaikka yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpano lykkääntyykin vuoteen 2015. Kesäkuun lopussa on tarkoitus saada aikaan EU-tason päätös uudistuksen päälinjoista. Sen jälkeen EU-tukien yksityiskohtien valmistelussa riittää vielä paljon töitä.

Euroopan laajuiset päätökset ohjaavat vahvasti kansallisia maatalouspolitiikan toimenpiteitä ja EU-tuet antavat Suomessakin perustuksen, jota tärkeät kansalliset tukijärjestelmät täydentävät.

Etelä-Suomen 141-tukijärjestelmästä maitoiloille mak-

setaan litratukea, nautatukia ja kotieläintilan hehtaaritukea nykyisellä kaudella 2008–2013. Tukikokonaisuuden jatko on rakennettava EU-linjausten rinnalla.

Liittymissopimuksessa artiklan 141 sanamuoto velvoittaa meitä käyttämään täysimittaisesti kaikki EU-järjestelmien mahdollisuudet ennen kuin lupa kansalliselle 141-tuelle voidaan saada.

EU:n tuotantosidonnaisten tukien kokonaisuus näyttäisi olevan jatkossa nykyistä käyttökelpoisempi elementti erityisesti nautakarjataloudelle, ja tämä reitti meidän on tulevana kuukausina huolella selvitettävä. Samalla muutkin kansalliset ja EU-tuet on sovittettava mukaan kokonaisuuteen parhaalla mahdollisella tavalla.

Maitokiintiöt poistuvat 2015

EU:n maatalouspolitiikassa eri sektorien tuotannonohjaukskeinoja on uudistettu kovalla kädellä vuosien varrella. Vuonna 2008 varmistui lopullisesti se, että EU:n maitokiintiöjärjestelmä päättyy keväällä 2015. Unionin maidontuotanto toimii jatkossa nykyistä vahvemmin markkinoiden ehdoilla.

Arviot vaikutuksista EU:n kokonaistuotantoon ja maidontuotantoon Suomessa vaihtelevat, sillä moni tekijä ohjaa hintasuhteita ja tuotantopäätöksiä. Todennäköisesti maidontuotanto kasvaa lyhyellä aikavälillä kiintiörajoitteen poistuttua, mutta useamman vuoden aikana tapahtuvia muutoksia suun-

Hallinnon ja maitoalan yhteinen valmistelu on koettu erityisen tärkeäksi.

taan tai toiseen on paljon vaikeampi arvioida.

Pohjoisen tuen alueella maidon kansallisen tuen maksamista rajoittaa jatkossakin komission 142-päätöksen mukainen tukikelpoisen tuotannon enimmäismäärä. Litratukea voidaan maksaa C-alueella vuosittain vain 1,78 miljoonalle tonnille maitoa.

Jos alueen maitomäärä kasvaisi tätä rajoitetta suuremmaksi, ei tukea voisi maksaa rajoitteen ylittävälle litroille. Jos tuotanto edelleen jatkaisi kasvuaan, voisi pohjoisen tuen järjestelmä tuotantoa säilyttävänä tukena joutua komission silmätikukuksi.

Tuotannon reipas kasvu vai-kuttaisi tietysti myös markkinoihin ja tuottajahintaan.

Tuotantoketjun ja osuuskuntien oma ohjaus olisi kaikkien luontevin tapa säädellä hallitusti maidontuotannon kehitystä.

Kolme vaihtoehtoa pohjoisen tukeen

Maatalouden tuki- ja rakennepolitiikalla on edelleen niin suuri rooli maidontuotannossa, että hallinnon ja maitoalan yhteinen valmistelu on koettu

erityisen tärkeäksi. Asiantuntijamme ministeriöstä ja tuottajajärjestöistä ovat selvittäneet vaihtoehtoja, joilla pohjoisen tuen erityispiirteet ja kiintiöiden poistuminen sovitettaisiin yhteen.

Kolme perusvaihtoehtoa on monesta käytännön syystä valikoitunut jatkopohdintaan.

Ensiksi, nykyistä litratukea maksettaisiin pohjoisen tuen alueella ilman kiintiön kaltaista tilakohtaista tuotannon rajoittamista. Pohjoisen tuen tuotantorajoitteen alla pärjättäisiin yksinkertaisella hallinnolla ja selkeällä tukijärjestelmällä. Tuotannon kasvuun pohjoisen tuen rajoitteen yli vastattaisiin käytännössä litratuen leikkauksilla ja tarvittavilla rakennepolitiikan täsmätoimilla.

Toisessa mallissa litratukea voitaisiin maksaa edelleen tuotettujen litrojen perusteella, mutta tukea voisi tilatasolla saada vain tiettyyn maksimimäärään tai ”tukioikeuteen” asti. Tilakohtaiset 142-tukioikeudet muodostettaisiin jonkin aiemman ajankohdan kiintiöajan tai tuotannon pohjalta. Näillä tukioikeuksilla ei voisi käydä kauppaa, ja hallinto vastaisi täysin niiden vahvistamisesta ja siirroista.

En pidä hyvänä järjestelmää, jossa oikeudesta saada valtion tukea käytäisiin kauppaa ja joka rankaisisi jatkajia ja palkitsisi tuotannosta luopuvia.

Kolmas vaihtoehto olisi muuttaa maidon pohjoinen tuki lypsylehmäpalkkioksi. Pohjoisimmilla alueilla palkkiota voitaisiin tuotannon turvaamiseksi

vielä täydentää litrakohtaisella tuella. Lypsylehmäpalkkiolla saataisiin joustavuutta tuotantomäärän mahdolliseen kasvuun, koska lehmämäärän äkillistä kasvua ei ole näköpiirissä.

Maidontuotannon kasvu perustuisi nykyisellä rakennekehityksellä ennen kaikkea keskituotoksen parane-miseen. Malli voisi olla täysin nykyiseen nautarekisteriin perustuva ja siten yksinkertainen ja kaikille osallisille kustannustehokkain vaihtoehto.

Yhteinen tahtotila tuottajien kanssa

Monta tärkeää valintaa ja päätöstä on siis käsillä. Keskustelimme kuluvan viikon keski- ja lounais-Suomen maitosektorin edustajien kanssa siitä, mikä on kotimaisen maidontuotannon tulevaisuudelle tärkeintä. Yhteinen tahtotilamme on yksiselitteinen: etusijalle on nostettava aktiivinen ja tulevaisuuteen suuntautuva maidontuottaja.

Erityisesti nuoria tuottajia on tuettava, ja kehitystä ei saa viedä eteenpäin tilanpidon jatkajien kustannuksella. Nyt on oikea aika hälvittää epävarmuutta ja epävakautta tuotannon kehittämisen tieltä ja luoda yksinkertainen, mutta tehokas tukikokonaisuus.

Valtiovalta hoitaa oman osuutensa, ja uskon maitoalan yhteistyön toimivan jatkossakin rohkeasti tulevaisuudenusko edellä.

JARI KOSKINEN
Kirjoittaja on maa- ja metsätalousministeri.

Perheonnea yllättävässä pesäpaikassa

Lukijamme Vaasan seudulta kohtasi kameran takaa melko harvinaisen näyn. Kuvan kalalokki on rakentanut pesänsä mäntyyn. Useimmiten kalalokki rakentaa pesän avoimelle kalliolle tai luodolle. Joskus pesän voi löytää myös rakennuksen katolta. Kalalokki on naurulokin ohella yleisin lokkilajimme.

Päivän kuva –Ehdotuksia voi lähettää MT:n toimittukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistusta kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JUSSI MARTIKAINEN

Viro kävisi malliksi jo monessa

Virosta on totuttu Suomessa puhumaan ystävälliseen ja hivenen alentavaan tapaan pikkuveljenä. Eivät virolaiset ole siitä juuri pahastuneet. Mitäpä sitä veljen puheista...

Viro ja Suomi ovat olleet aina läheiset. Veljeä on autettu sodissa ja sotien välillä – puolin ja toisin. Erityisuuhde säilyi myös Viron neuvostomiehityksen ajan. Miehitys ei Viroa nuertanut.

Viron uusi aika koitti runsas 20 vuotta sitten Neuvostoliiton romahdettuna. Helsingissä majailut ulkoministeri Lennart Meri kirjoitti itsenäisyysjulistuksen 20. elokuuta 1991.

Vauhti etelänaapurissa on sen jälkeen ollut kovaa. Viro purki vauhdilla sosialismin kyseenalaiset saavutukset, vapautti markkinat, yksityisti ja palautti kansallistetut omaisuudet. Hallinto ja lainsäädäntö uusittiin hetkessä.

Virolla ei ole vielä varaa yhtä kattavaan hallintoon kuin Suomella.

jussi.martikainen@maaseuduntulevaisuus.fi

Suomen merkitys uuden itsenäisyyden alkumetreillä oli Virolle suuri, mutta Suomi ei suinkaan ollut ainoa. Muun muassa ruotsalaiset ja saksalaiset tarjosivat apuaa ja palauttivat kauppasuhteitaan vapaaseen Viroon.

Virosta tuli Euroopan nopeimmin kasvava kansantalous ja sen rahasta – Viron kruunusta – mantereen vakain valuutta Saksan markkaan sidottuna. Vaikka julkiselle rahalle olisi ollut paljon tarvetta, valtion budjettiin ei hyväksytty alijäämää.

Vapaat markkinat ja täysi integraatio olivat Viron resepti. Maa liittyi nopeaan tahtiin Natoon, Euroopan unioniin sekä yhteisvaluutta euroon.

Ne olivat kova ponnistus, joka vaati myös hintansa. Köyhyys ja alueiden erot kasvoivat. Kaikki virolaiset eivät päässeet uudistusten hedelmistä nauttimaan.

Joka tapauksessa Viro rakensi itsensä takaisin eurooppalaiseksi länsimaaksi alle

20 vuodessa. Nuotit olivat tallessa ja vapaus antoi voimia.

Mitäpä kuuluu veljeksille nyt? Molemmilla on talousmurheensa. Viron vauhti tuntuu kuitenkin kestävän Suomea paremmin – meillä vallalla on neuvottomuus.

Harva puhuu Virosta enää pikkuveljenä. Suomessa tähyillään Virosta monessa asiassa pikemminkin mallia.

Yritykset halajavat Viron verotusta, joka kannustaa kasvuun ja investointeihin. Viro maksetaan vasta sitten, kun tulokset antavat yrityksestä ulos. Tasavero ei tee eroa ihmisten ja yritysten välille.

Suomi tuskaillee sekavan, kallian ja toimimattoman terveydenhuollon tietojärjestelmän kanssa. Viro rakensi itselleen kaikki kansalaiset tunnistavan järjestelmän runsaalla kymmenellä miljoonalla eurolla. Suomessa pelkän uuden järjes-

telmän suunnittelu maksaa lähes sataker-taisesti.

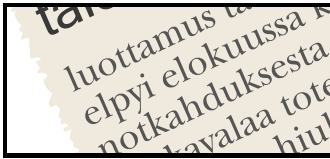
Jos virolaisille hämmästelee hallinnon keveyttä ja sujuvuutta, he vastaavat, ettei heillä ole vielä varaa yhtä mittavaan ja kattavaan hallintoon kuin Suomella. Nyt pitäisi kysyä, onko Suomella vielä varaa sellaiseen.

Ei Virokaan tyydy enää pikkuveljen rooliin. Viron puolustusministeri antaa tasavertaisesti ohjeita omaa puolustuskykyään näivettävälle Suomelle: Tervetuloa Natoon, se olisi hyväksi kaikille!

Suomi joutuu etsimään itse ratkaisunsa. Viro on kuitenkin piristävä ja innostava esimerkki, jonka henkeä kaivattaisiin meillekin.

Mallia on haettu ennenkin. Helsinkiä ei olisi olemassakaan, ellei Ruotsin olisi ollut pakko perustaa sitä Räävelin, nykyisen Tallinnan kilpailijaksi.

LEHTIKATSAUS

Kotimaista, kiitos!

Keski-Uusimaa kannustaa suosimaan kotimaisia tuotteita. ”Jos laadussa ei ole eroa, miksi ostaa kotimaista – ehkä kalliim-lakin?”

Suomalaisia tuotteita ostavista melkein puolet tekee valintansa siksi, että niiden hankinta parantaa työllisyyttä Suomessa. Kyse on selvästi arvovalinnasta ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen halusta.

Puhutaan myös vastuullisesta kuluttamisesta. Suomalaisuus on yksi kriteeri eettisten ja ekologisten syiden rinnalla.

Yksityisellä kuluttajalla on

ostopäätöstään tehdessään mahdollisuus vaikuttaa työllisyyteen ja sitä kautta suomalaiseen hyvinvointiin.”

Ovi metsään raollaan

Karjalainen kirjoittaa Joensuu-n Silva-näyttelystä.

”Loppuvuikosta onkin ainutlaatuinen mahdollisuus saada ”Hyvä mieli metsästä” keskellä kaupunkia, ilmaiseksi siis. Missäpä olisikaan paremmat olosuhteet tällaiseen kuin Euroopan – tosin epävirallisessa – metsäpäikäkaupungissa.”

”Metsästä on moneksi, ja Joensuussa ja Pohjois-Karjalassa se on helppo todistaa. Katso-mista ja oppimista on vierailijoille mutta myös meille kanta-asujil-le. Siltaan voi takuulla jokainen lähtää uteliaalla mielellä ja varmana siitä, että näkee ja kokee jotain uutta.”